

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та

навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 08 » 09 2016 р.

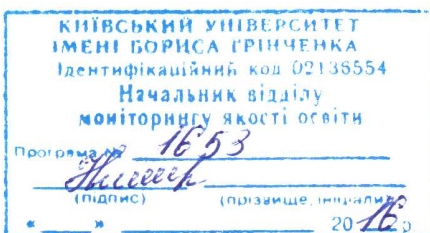
РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ОДФП.01 Педагогічна діагностика

Спеціальність: 013 початкова освіта

II-й освітній рівень (магістерський)

Київ – 2016

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ОДФП.01 Педагогічна діагностика

Спеціальність: 013 початкова освіта

II-й освітній рівень (магістерський)

Київ – 2016

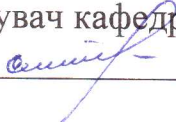
Педагогічна діагностика: роб. навч. прог. [для студ. 013 початкова освіта II-й освітній рівень (магістерський)] / уклад. С.М.Мартиненко. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 32 с.

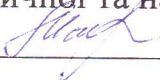
Розробник:

Мартиненко Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 2 від 07 вересня 2016 року

Завідувач кафедри початкової освіти

С.М. Мартиненко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи

М.А. Машовець

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 4	013 Початкова освіта II-й освітній рівень (магістерський)	Денна форма навчання
Модулів - 1		Нормативна
Змістових модулів - 3		Рік підготовки:
		5-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр:
		9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 1		Лекції 12 год.
		Семінарські 12 год.
		Самостійна робота 60 год.
		Модульний контроль 6 год.
		Семестровий контроль 30 год.
		Вид контролю екзамен

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогічна діагностика» є ознайомлення студентів із об'єктом, предметом, метою, завданнями і функціями педагогічного діагностування вчителя початкової школи, а також діагностичними методиками вивчення навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогічна діагностика» є:

- уточнення сутності та змісту базових понять «діагностика», «діагностування», «педагогічна діагностика», «діагностична діяльність учителя», «педагогічний діагноз», «діагностичний супровід»;
- визначення основних форм, методів і прийомів здійснення педагогічної діагностування учнів початкової школи;
- встановлення й аналіз типових помилок у педагогічній діяльності, пов'язаних із застосуванням діагностичних методик;
- оцінка та самооцінка майбутнім педагогом ступеня розвитку діагностичних умінь і навичок;
- ознайомлення з особливостями діагностичного супроводу професійної діяльності вчителя початкової школи;
- володіння діагностичними методиками вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку;
- формування готовності до діагностування та оцінювання навчальних досягнень, вихованості учнів.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів фахових компетентностей, а саме:

- *методичну* – здатність вирішувати фахові та методичні завдання, інтегрувати педагогічні технології у педагогічній діагностиці; застосовувати на практиці професійні вміння і навички з метою розвитку методичної культури, розв'язання професійних задач;
- *аналітичну* – вміння спостерігати, порівнювати, аналізувати, систематизувати та узагальнювати навчально-виховний процес початкової школи, пізнавальної діяльності учнів, переконливо аргументувати педагогічний діагноз за результатами проведення діагностування;
- *управлінську* – готовність ефективно управляти навчально-виховним процесом у початковій школі, здійснювати моніторинг педагогічної взаємодії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають **знати** :

- основні базові поняття навчальної дисципліни;
- мету, завдання і основні функції педагогічної діагностики;
- особливості проведення діагностичної діяльності;
- види, типи та умови проведення педагогічного діагностування;
- методи, прийоми, засоби і форми педагогічного діагностування;
- змістово-технологічне забезпечення діагностичного супроводу професійної діяльності педагога;
- етапи проведення педагогічного діагностування особистості молодшого школяра, починаючи з тестування його готовності до навчання та впродовж усього періоду перебування дитини в початковій школі

вміти :

- визначати конкретні завдання проведення педагогічного діагностування, виходячи із загальної мети освіти, виховання та формування особистості;
- володіти діагностичними методиками вивчення особистості, колективу класу, виховного потенціалу сім'ї учня, особливостей навчально-виховного процесу;
- організовувати діагностичну діяльність на основі глибокого і систематичного вивчення індивідуальних особливостей, інтересів, можливостей і потреб учнів початкової школи;
- здійснювати педагогічну взаємодію з батьками, досягаючи єдності виховних впливів школи, сім'ї та громадськості;
- створювати сприятливі умови для особистісно орієнтованого навчання, виховання і розвитку учня молодшого шкільного віку;
- аналізувати, оцінювати, прогнозувати та здійснювати корекцію індивідуального розвитку і навчальних можливостей учнів;
- складати та змістовно наповнювати методичне портфоліо з педагогічної діагностики.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА І НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ

ТЕМА 1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність.

Предмет, завдання і основні категорії.

Педагогічна діагностика як наука, її виникнення та становлення.

Сутність і зміст педагогічної діагностики. Об'єкт і предмет педагогічної діагностики. Завдання і функції педагогічного діагностування.

Типи педагогічного діагностування та вимоги до його проведення.

Ключові поняття: діагностика, діагностування; педагогічна діагностика; діагностична діяльність учителя; педагогічний діагноз; діагностичний супровід.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Слостёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 3 – 29; 34 – 53.
2. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навчально-методичний посібник / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.10 – 36.
3. Мартиненко С.М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія / С.М. Мартиненко. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2008. – С. 50–77.

Додаткова:

1. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 6–15.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.
3. Мартиненко С.М. Методологічний аспект педагогічної діагностики у вимірі особистісно-розвивальної освіти / С.М. Мартиненко // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 21-22 квітня 2015 р.) / [ред. колегія: Є.М.Потапчук (голов. ред.), Т.Л.Левицька, Л.О.Подкоритова, В.К.Гаврилькевич, О.В.Варгата, Л.Г.Параскевич] / М-во освіти і науки України, Хмельницький нац.ун-т, Каф. Практ. психол. та педагог. – Хмельницький: ХНУ, 2015. – С. 97–100.

ТЕМА 2. Типи і види педагогічного діагностування.

Діагностування особистості учня початкової школи.

Діагностування учнівського колективу класу.

Діагностування виховного потенціалу сім'ї учня.

Діагностування навчально-виховної системи.

Ключові поняття: діагностика; діагностування; педагогічна діагностика; діагностування особистості учня початкової школи; діагностування учнівського колективу класу; діагностування виховного потенціалу сім'ї учня; діагностування навчально-виховної системи.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Слостёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 171 – 226.

2. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.47 – 67.

Додаткова:

1. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 106–109.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.
3. Мартиненко С.М. Особливості індивідуального підходу до учнів у навчально-пізнавальній діяльності / С.М. Мартиненко // Початкова школа. – №5. – 2015. – С.2–5.

Змістовий модуль II

ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

ТЕМА 3. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи.

Критерії, показники та рівні застосування діагностичних методів. Педагогічне спостереження, педагогічний експеримент як методи педагогічної діагностики, вимоги до їх проведення. Характеристика опитувальних методів (бесіда, співбесіда, анкетування, тестування). Соціометричні методи в педагогічній діагностиці.

Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи. Характеристика основних етапів і компонентів педагогічної діагностики. Режим проведення діагностичних процедур.

Ключові поняття: діагностика; діагностування; педагогічна діагностика; діагностична діяльність учителя; метод дослідження, діагностичний метод; педагогічне спостереження, бесіда, педагогічний експеримент, соціометричні методи.

Рекомендована література

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А. Слостёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 74 – 133; 228 – 251.
2. Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфоліо з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська школа Українських Карпат. – ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.– №12–13. – С.144 – 148.
3. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики : навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – С.83 – 139.
4. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.85 – 96.
5. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни / Р.Я.Пастушенко, Н.М. Пастушенко. – Львів: ВНТЛ, 2000. – 125 с.

Додаткова:

1. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 106–155.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.

ТЕМА 4. Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи

Особливості педагогічного діагностування готовності дитини до навчання в школі. Зміст, форми і методи педагогічного діагностування учнів першого класу. Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу. Педагогічне діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів третього класу. Діагностичні технології вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів четвертого класу.

Ключові поняття: педагогічне діагностування; готовність дитини до навчання в школі; педагогічне діагностування готовності дитини до навчання в школі; педагогічне діагностування учнів першого-четвертого класів.

Рекомендована література

Основна:

1. Боротко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Боротко ; под. ред. В.А. Сластёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 74 – 133.
2. Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфолію з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська школа Українських Карпат. – ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", 2015.– №12–13. – С.144 – 148.
3. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики : навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д. Осколова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – С.36 – 82.
4. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.96 – 143.
5. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни / Р.Я.Пастушенко, Н.М. Пастушенко. – Львів: ВНТЛ, 2000. – 125 с.

Додаткова:

1. Готовність дитини до навчання / Упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О.Главник. – К. : Мікрос, – СВС, 2003. – 112 с.
- Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна. – К. : Преса України, 2005. – С. 106–155.
2. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – С. 8–12.
3. Мартиненко С. М., Новик І. М. Застосування діагностичних завдань у процесі вимірювання навчальних компетентностей учнів початкової школи / С.М.Мартиненко, Н.М. Новик // «Педагогічний процес: теорія і практика» : збірник наук. пр. / гол. ред. Сисоєва С. О. – Київ: Видавництво ВП «Едельвейс», 2015. – Випуск 1-2. – 158 с. – С. 101 – 107.
4. Туріщева Л.В., Гончарова О.В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л.В.Туріщева, О.В.Гончарова. – Х. : Вид. група "Основа": "Тріада+", 2008. – С.33–45.

ТЕМА 5. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів.

Психолого-педагогічне спостереження як метод вивчення сім'ї учнів. Педагогічна допомога, підтримка і підготовка батьків до виховання молодших школярів. Умови успішного педагогічного спілкування вчителя і батьків. Форми, методи і прийоми роботи вчителя початкової школи з батьками учнів.

Ключові поняття: педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і сім'ї учнів; психолого-педагогічне спостереження; методи опосередкованого і прямого вивчення сім'ї, умови педагогічного спілкування.

Рекомендована література

Основна:

1. Боротко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Боротко ; под. ред. В.А. Слестёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 213 – 227.
2. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – С.144–188; 227–235.
3. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – С.111 – 127.

Додаткова:

1. Мартиненко С.М. Диагностика результативности педагогического взаимодействия школы и семьи в Украине / Педагогика семьи в контексте образовательных приоритетов Украины и Беларуси : коллективная монография / под. ред. Г.С. Тарасенко. – Винница-Мозырь: ООО «Нилан-ЛТД», 2013. – С.47–62.
2. Мартиненко С.М. Як зберегти психічне здоров'я дитини / С.М. Мартиненко// Початкова школа – №5. –2014. – С.41–43.
3. Мартиненко С. М. Як батьки можуть допомогти дитині навчатися в школі / С.М.Мартиненко// Початкова школа. – № 3. –2015. – С.48 – 49.
4. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у першому класі / С.М.Мартиненко, Н.С.Кипиченко // Початкова школа і сучасність. – № 2 – 2014. – С. 31 – 38.
5. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у другому класі / С.М.Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 3 – 2014. – С. 33 – 35.
6. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у третьому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 4(8) – 2015. – С. 3 – 6.
7. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у четвертому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 7(11) – 2015. – С. 2 – 9.
8. Мартиненко С.М. Поради батькам щодо педагогічної адаптації першокласників // Початкова школа і сучасність. – №9(13) – 2015. – С.8– 12.

ТЕМА 6. Діагностування особистісно-професійних якостей вчителя початкової школи.

Діагностичні методики вивчення особистісно-професійної діяльності вчителя початкової школи. Діагностування особливостей педагогічного спілкування вчителя початкової школи. Діагностичні методики вивчення професійного самопочуття та задоволеності педагогічною професією. Діагностичні методики вивчення педагогічного колективу.

Основна:

1. Боротко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Боротко ; под. ред. В.А. Слестёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – С. 253 – 270.
2. Мартиненко С.М. Діагностування особистісно-професійних якостей вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко. – К. : АКМЕ ГРУП, 2015. – 208 с.
3. Туріщева Л.В., Гончарова О.В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л.В.Туріщева, О.В.Гончарова. – Х. : Вид. група "Основа": "Тріада+", 2008. –С.33–45.

Додаткова:

1. Мартиненко С.М. Формування діагностичних компетенцій у майбутніх учителів початкової школи / С.М. Мартиненко // Наукові записки: [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки,

молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова ; укл. Л.Л. Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – Випуск СШ (103). – С. 155 – 161.
 2. Мартиненко С. М. Аналіз труднощів у діагностичній діяльності вчителів початкових класів / Світлана Мартиненко // Почат. шк. – К., 2009. – № 6. – С. 57–61.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
Л		СЗ	СР	МКР	
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА І НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ					
Тема 1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність. Предмет, завдання і основні категорії	14	2	2	10	
Тема 2. Типи і види педагогічного діагностування	11	2	2	5	2
Разом за змістовим модулем 1	25	4	4	15	2
Змістовий модуль 2. ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ					
Тема 3. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи	14	2	2	10	
Тема 4. Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи	21	2	2	15	2
Тема 5. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів	14	2	2	10	
Тема 6. Діагностування особистісно-професійних якостей вчителя початкової школи	16	2	2	10	2
Разом за змістовим модулем 2	90	8	8	45	4
Екзамен	30				
Усього годин	120	12	12	60	6

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи	2
2	Типи і види педагогічного діагностування	2
3	Діагностичні методи та методики	2
4	Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи	2
5	Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів	2
6	Діагностування особистісно-професійних якостей учителя початкової школи	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	К-сть балів						
1	<p>Тема 1. Педагогічна діагностика як галузь науки і практична діяльність. Предмет, завдання і основні категорії</p> <p>1. Напишіть есе одну із запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Якщо вчитель поєднує в собі любов до справи і до учнів, він досконалий педагог...</i> ▪ <i>Чи має педагог бути діагностом?</i> ▪ <i>Якщо педагогіка хоче виховувати людину в усіх відношеннях, то вона й має знати її в усіх відношеннях...</i> <p>2. Проаналізуйте внесок українських психологів і педагогів у розвиток педагогічної діагностики (С.А.Ананьєв, О.С. Залужний, Г.С.Костюк, К.Ф. Лебединцев, О.О. Раєвський, К.Д.Ушинський, Я.Ф. Чепіга). Які ідеї видатних учених, на Вашу думку, мають використовувати сучасні вчителі під час педагогічного діагностування</p> <p>3. За якими ознаками, на Вашу думку, вчені виокремлюють педагогічну діагностику в окрему науку? Заповніть таблицю «Відмінність психологічної та педагогічної діагностик»</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">Психологічна діагностика</th> <th style="width: 50%;">Педагогічна діагностика</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Що дає педагогічна діагностика вчителю початкової школи, адміністрації, учням, їхнім батькам. Які труднощі можуть виникати під час діагностування? Подумайте, як ці труднощі зробити перевагами</p> <p>5. Прочитайте 25 порад В.О.Сухомлинського «У чому таємниця інтересу» («Сто порад учителям») та подумайте про значення педагогічної діагностики в професійній діяльності</p>	Психологічна діагностика	Педагогічна діагностика					10	20
Психологічна діагностика	Педагогічна діагностика								

	вчителя початкової школи. У яких діях Василя Олександровича розкривається педагогічна діагностика, контроль, моніторинг? Який вплив здійснює педагогічна діагностика на розвиток навчально-пізнавального інтересу учнів початкової школи?												
2	<p>Тема 2. Типи і види педагогічного діагностування</p> <p>1. Уявіть ситуацію, за якої учень або його батьки відмовляються брати участь у діагностуванні. Запропонуйте послідовність дій вчителя, яка базується на дотриманні права вибору.</p> <p>2. Розробіть тестові запитання для встановлення морально-психологічного мікроклімату в класі (клас за вибором студента)</p> <p>3. Підготуйте запитання для анкетування батьків учнів із метою визначення стилю виховання</p> <p>4. Підготуйте тестові запитання для учнів щодо визначення розвитку їхньої навчальної мотивації (клас за вибором студента)</p>	5	8										
3	<p>Тема 3. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи</p> <p>1. Розробіть програму педагогічного спостереження за проведенням уроку в початковій школі під час педагогічної практики. Яку мету спостереження Ви визначили? Зазначте об'єкт і предмет спостереження. Оцініть розроблену програму згідно з вимогами до проведення педагогічного спостереження. (клас за вибором студента)</p> <p>2. Опрацюйте статтю Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфолію з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська школа Українських Карпат. – ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.– №12–13. – С.144 – 148.</p> <p>Розробіть пам'ятку для вчителя початкової школи із застосування методичного портфолію з педагогічної діагностики.</p> <p>3. Складіть план психолого-педагогічного обстеження готовності дитини до навчання в школі</p> <table border="1" data-bbox="236 1630 1212 1803"> <thead> <tr> <th>№ з/п</th> <th>Компоненти готовності</th> <th>Показники</th> <th>Методи визначення</th> <th>Результати обстеження (рівні – від найвищого)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	№ з/п	Компоненти готовності	Показники	Методи визначення	Результати обстеження (рівні – від найвищого)						10	12
№ з/п	Компоненти готовності	Показники	Методи визначення	Результати обстеження (рівні – від найвищого)									
4	<p>Тема 4. Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи</p> <p>1. Проаналізуйте підрозділ «Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи»</p>	15	25										

	<p>навчально-методичного посібника С.М.Мартиненко «Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи» (С.85–95). Доберіть та адаптуйте комплекс діагностичних методик для забезпечення одного з етапів діяльності (етап за вибором студента).</p> <p>2. Під час проходження практики в школі продіагностуйте навчально-пізнавальну діяльність, успішність двох учнів і заповніть карту їх потенційного розвитку (клас за вибором студента). Оформіть результати педагогічного діагностування.</p>		
5	<p>Тема 5. Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів</p> <p>1. Складіть орієнтовний перелік характеристик сім'ї учня, які обов'язково має знати вчитель початкової школи</p> <p>2. Розробіть орієнтовну програму експрес-діагностики сім'ї учня</p> <p>3. Розробіть запитання бесіди з батьками учня для виявлення причин його поведінки</p> <p>4. Подумайте, яким чином можна діагностувати ефективність взаємодії вчителя і сім'ї учня. Складіть програму діагностування виховного потенціалу сім'ї учня.</p>	10	12
6	<p>Тема 6. Діагностування особистісно-професійних якостей вчителя початкової школи</p> <p>1. Складіть орієнтовний «Моральний кодекс діагностичної діяльності вчителя початкової школи».</p> <p>2. Продіагностуйте себе за 15 методиками, поданими у навчально-методичному посібнику «Діагностування особистісно-професійних якостей вчителя початкової школи» (методики на вибір студента).</p> <p>3. На основі результатів діагностування власних особистісно-професійних якостей розробіть програму вдосконалення педагогічної майстерності. Визначте етапи самовдосконалення та критерії самооцінювання.</p>	10	12
	Разом	60	80

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА»

Разом: 120 год., із них: 24 годин аудиторних (12 – лекційних, 12 – семінарських), 6 години відводиться на модульні контрольні роботи, 60 годин – на самостійну роботу і 30 год. – на семестровий контроль.

Назва модуля	Педагогічна діагностика як наука і навчальний предмет		Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку					
	77 балів		159 балів					
Кількість балів за модуль								
Теми	1	2	3	4	5	6		
Лекції	Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя	Типи і види педагогічного діагностування	Діагностичні методи та методики	Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи	Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів	Діагностування особистісно-професійних якостей учителя початкової школи		
Семінарські заняття	Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи	Типи і види педагогічного діагностування	Діагностичні методи та методики	Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи	Педагогічна взаємодія вчителя початкової школи і батьків учнів	Діагностування особистісно-професійних якостей учителя початкової школи		
Самостійна робота	28 балів		61 бал					
Види поточного контролю	МКР 1 25 балів		МКР 2 25 балів			МКР 3 25 балів		
ІНДЗ	30 балів							
Підсумковий контроль	Всього – 236 балів, коефіцієнт – 3,0 Екзамен – 40 балів							

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія.

• *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки.

• *Практичні*: вправ, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; пізнавальні ігри; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, укладання портфоліо, самооцінка і самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				6	236 б. коефіцієнт – 3,9
	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
Лекції	1	1	1	1	1	1		
Семінарські заняття	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	66	
Самостійна робота	20	8	12	25	12	12	89	
МКР	25		25		25		75	
Екзамен							40	
ВСЬОГО							100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре

C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів	

11. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А.Сластёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – 288 с.
2. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна – К. : Преса України, 2005. – 448 с.
3. Мартиненко С.М. Діагностування особистісно-професійних якостей вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко. – К. : АКМЕ ГРУП, 2015. – 208 с.
4. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики : навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. - К. : Київ. ун-т ім.Б. Грінченка, 2015. – 144 с.
5. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – 262 с.
6. Мартиненко С. М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія / С.М.Мартиненко. – К. : КМПУ ім.Б.Д.Грінченка, 2008. – 434 с.

Додаткова:

1. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем / К. Ингенкамп. – М. : Педагогика, 1991. – 240 с.
2. Готовність дитини до навчання / Упоряд.: С.Максименко, К.Максименко, О.Главник. – К. : Мікрос, – СВС, 2003. – 112 с. – (Психологічний інструментарій).
3. Мартиненко С.М. Методологічний аспект педагогічної діагностики у вимірі особистісно-розвивальної освіти / С.М. Мартиненко // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 21-22 квітня 2015 р.) / [ред. колегія: Є.М.Потапчук (голов. ред.), Т.Л.Левицька, Л.О.Подкоритова, В.К.Гаврилькевич, О.В.Варгата, Л.Г.Параскевич] / М-во освіти і науки України, Хмельницький нац.ун-т, Каф. Практ. психол. та педагог. – Хмельницький: ХНУ, 2015. – С. 97–100.
4. Мартиненко С. М. Аналіз труднощів у діагностичній діяльності вчителів початкових класів / Світлана Мартиненко // Почат. шк. – К., 2009. – № 6. – С.57–61.
5. Туріщева Л.В., Гончарова О.В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л.В.Туріщева, О.В.Гончарова. – Х. : Вид. група "Основа": "Тріада+", 2008. – 144 с.

Інтернет-ресурси:

1. Мартиненко С.М. Диагностика результативности педагогического взаимодействия школы и семьи в Украине / Педагогика семьи в контексте образовательных приоритетов Украины и Беларуси: коллективная монография / под. ред. Г.С. Тарасенко. – Винница-Мозырь: ООО «Нилан-ЛТД», 2013. – С.47–62.
2. Мартиненко С.М. Як зберегти психічне здоров'я дитини / С.М.Мартиненко// Початкова школа – №5. –2014. – С.41–43.
3. Мартиненко С. М. Як батьки можуть допомогти дитині навчатися в школі / С.М.Мартиненко// Початкова школа. – № 3. –2015. – С.48 – 49.
4. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у першому класі / С.М.Мартиненко, Н.С.Кипиченко // Початкова школа і сучасність. – № 2 – 2014. – С. 31 – 38.
5. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у другому класі / С.М.Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 3 – 2014. – С. 33 – 35.
6. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у третьому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 4(8) – 2015. – С. 3 – 6.
7. Мартиненко С.М. Проведення батьківських зборів у четвертому класі / С.М. Мартиненко // Початкова школа і сучасність. – № 7(11) – 2015. – С.2–9.
8. Мартиненко С.М. Поради батькам щодо педагогічної адаптації першокласників // Початкова школа і сучасність. – №9(13) – 2015. – С.8– 12.
9. Мартиненко С.М. Особливості індивідуального підходу до учнів у навчально-пізнавальній діяльності / С.М. Мартиненко // Початкова школа. – №5. – 2015. – С.2–5.

10. Мартиненко С.М. Змістово-технологічне наповнення методичного портфоліо з педагогічної діагностики вчителя початкової школи / С.М.Мартиненко// Гірська школа Українських Карпат. – ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.– №12–13. – С.144 – 148.
11. Мартиненко С. М., Новик І. М. Застосування діагностичних завдань у процесі вимірювання навчальних компетентностей учнів початкової школи / С.М.Мартиненко, Н.М. Новик // «Педагогічний процес: теорія і практика» : збірник наук. пр. / гол. ред. Сисоєва С. О. – Київ: Видавництво ВП «Едельвейс», 2015. – Випуск 1-2. – 158 с. – С. 101 – 107.
12. Мартиненко С.М. Формування діагностичних компетенцій у майбутніх учителів початкової школи / С.М. Мартиненко // Наукові записки: [збірник наукових статей] /М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова ; укл. Л.Л.Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – Випуск СШ (103). – С. 155 – 161.